

MAŽOJI ESTIJA PASIDUODA STALINUI

KĄ JI TURI DARYTI; SOVIETŲ KARO LAIVAI DEMONSTRUOJA

HELSINKIS, Suomija, rugs. 28. — Sovietų karo laivynas šiandien pradėjo demonstruoti Estijos pakrantėmis, kad įtikinti mažąją valstybę Estiją apie naudonojo laivyno "galingumą". Maskvoje pareiškama, kad sovietų karo laivai iešką lenkų povandeninio laivo, kurs anadien paspruko iš Estijos uosto, užpuldinėja ir skandina sovietų laivus ir grasina galingajai Stalino imperijai.

Kiek anksčiau iš Maskvos paskelbta, kad Estija pasiduo da kai kuriems sov. Rusijos reikalavimams. Visus savo uostus paveda Maskvos kontrolei ir pripažįsta kai kuriuos ekonominius reikalavimus.

Kalbama, kad sov. Rusijos diktatorius nepasitenkina mi-

nėtai Estijos nuolaidumais. Jis nori, kad šiandieninė Estijos vyriausybė su respublikos prezidentu Paetsu atsistatydintų ir jos vietą užimtų kairieji gaivalai, matyt, komunistai — Stalino agentai estai. Šiandieninė estų vyriausybė, kaip žinoma, yra griežtai nusistačius prieš komunistus.

Tas reiškia, kad Maskva siekia apnykti ir apvaldyti visą Estiją ir tai prienamiau-siuoju būdu, be jokio ginkluoto priešinimosi, kurio bolševikai vengia, kad neprakišti kautynių.

Estija neturi ką daryti prieš Stalino žiaurų užsimojimą. Iš niekur nėra jokios pagalbos ir turės pripažinti statomus reikalavimus.

TURKIJA PRIPAŽIŠTA SOVIETŲ KONTROLĖ JUODOJOJE JUROJE

PARYŽIUS, rugs. 28. — Žiniomis iš Istanbulo, Turkijos, turkų vyriausybė pašlįja sov. Rusijos pusėn ir sutinka, kad Maskva Juodąją jūrą kontroliuotų.

Žiniomis iš Maskvos, sov. Rusija yra sumaniusi sudaryti vadinamą Juodosios jūros valstybių bloką, kurin turėtų įeiti Rusija, Rumunija, Bulgarija ir Turkija. Šiuo bloku būtų užtikrinta šių valstybių teritorijų neliečiamybė, naudoji masis Dardanelių sąsiauriu

ir kitos privilegijos. Kitoms valstybėms Dardaneliai ir Juodoji jūra būtų uždaryti. Tas būtų didžiausias smūgis Anglijai.

Turima žinių, kad Stalinas mėgina įtikinti Vokietiją, kad jam būtų leista Pabaltijų elgtis laisvai taip, kaip Vokietija pasielgė su Čekoslovakija. Sakoma, Stalinas nori ne tik Estiją užgrobti, bet Latviją ir Lietuvą sužnybti ir paimti savo išimtinon kontrolėn.

MASKVA VIRTŲ EUROPOS DIPLOMATŲ PASITARIMŲ CENTRĄ

MASKVA, rugs. 28. — Maskva visiškai netikėtai virto Europos diplomatų suvažiavimų ir pasitarimų centru. Hitlerio dėka, diktatorius Stalinas mažosioms valstybėms ima diktuoti savo pažūras ir norus.

Šiandien į Maskvą suvykė trijų valstybių užsienių reikalų ministrai — Vokietijos, Estijos ir Turkijos. Visi turi atskirus su Maskva reikalus. Atvyksta dar ir Bulgarijos prekybos misija.

Vykdomi slapsti pasitarimai su komisaru Molotovu ir kitais pakomisais. Rasi, dar šiandien, ar rytoj paaiškės šių pasitarimų sekmės.

OTAWA, rugs. 28. — Kanados vyriausybė skubiai pasirošia siųsti kariuomenę Europos karan.

SENATO KOMITETAS PRIPAŽINO EMBARGO ATŠAUKIMĄ

WASHINGTON, rugs. 28. — Senato komitetas 16 balsų prieš 7 pripažino administracijos sumanymą atšaukti ginklų embargo iš neutralybės akto ir savo nuosprendį grąžino senato rūmams.

Pirmadienį rūmuose prasi-dės svarstymai.

MAŽINA ĮŽANGĄ I PARODĄ

NEW YORK, rugs. 28. — Į pasaulinę parodą įžanga yra 75 centai. Per spalio mėnesį bus sumažinta iki 50 centų. Tikimasi sulaukti daugiau lankytojų.

15 ŽUVO MUNICIJOS FABRIKE

LONDONAS, rugs. 28. — Vienam municijos fabrike šiaurinėje Anglijoje įvyko spro-gimas, 15 asmenų žuvo ir 4 sužeista.

Vokietijos diktatorius Hitleris (trečiasis iš kairės pusės pirmojo eilės) su gen. Keiteliu (Greta Hitlerio dešiniame šone), vyriausiuoju vokiečių kariuomenės vadu stebi kaip bombarduojamas Varšuva prieš pasiduosiant. (Aeme telephoto).

Gausi nacių kariuomenė sutraukiama prieš prancuzus — vakariniame fronte

PARYŽIUS, rugs. 28. — Čia turima žinių, kad Hitlerio įsakymu į vakarinį karo frontą sutraukiama gausingi kariuomenės daliniai. Tas daroma ne vien gynimuisi, bet dar ir kitu svarbesniu sumetimiu. Yra žinių, kad rasi, šiandien, o gal rytoj, ar artimiausiomis dienomis Hitleris pasiryžęs oficialiai pasiūlyti taiką britams ir prancūzams. Sutraukta vokiečių gausinga kariuomenė bus kaip buožė atremta santarvei į pašonę, kad sutiktų taikintis.

GREEN ABEJOJA, KAD KOMUNISTAI BŪTŲ PAVARTYTI IŠ POZICIJŲ

Amerikos Darbo federacijos prezidentas Green kalbėjo Amerikos Legijono suvažiavime Čieagoje.

Baigęs kalbą jis pažymėjo sutinką su kongresinio Dieo komiteto iškeltu reikalavimu, kad šalies administracija visus komunistus turi pavartyti iš visų federalinių pozicijų.

Tačiau jis abejoja, kad šalies administracija tą reikalavimą vykdytų. Anot jo, net CIO organizacijai nėra progos komunistais nusikratyti.

Nacionalinis darbo santykių boardas turi eilę raudonųjų įvairiose pozicijose. Suprantama, sako Green, jie laikosi CIO pusės ir griežtai nusistatę prieš Amerikos Darbo federaciją. CIO vadovybėje komunistai sudaro 50 nuosimtį. Tad kokių būdu jie gali būti pašalinti.

Šiandien komunistai susijungę su naciais darosi galin-gesni ir išstvermingesni, pareiškia Green.

NACIŲ POLICIJA IŠBLAŠKĖ KĖ MOTERIS

BERLYNAS, rugs. 28. — Čia policija išblaškė ilgomis eilėmis prie maisto parduotuvų sustojusias moteris. Kai kurios areštuotos ir pristatytos skusti bulves kareiviams.

NAUJAS AM. LEGIJONO VIRŠININKAS

Amerikos Legijono suvažiavime nauju nacionaliniu viršiniu išrinktas R. J. Kelly iš Detroito, Mich.

Ateinančiais metais Legijono suvažiavimas įvyks Bostone.

PARALYZIAUS EPIDEMIJA BUFFALO

BUFFALO, N. Y., rugs. 28. — Šiame mieste pasireiškė ir plinta "infantile" paralyžiaus epidemija.

3 ŽUVO, 2 SUŽEISTA

PARIS, Ill., rugs. 28. — Netoli čia ant plento susidaužė sunkvežimis su keleiviniu automobiliu. 3 asmenys žuvo ir 2 sužeista.

VARŠUVA PASIDAVĖ PATYRUS, KAD NĖRA KAS TOLIAU GINTI

BERLYNAS, rugs. 28. — Iki vakar Varšuvos gausingas garnizonas ir civiliniai gyven-tojai atkakliai gynė miestą per radiją nuolat šaukdami Anglijos ir Prancūzijos pagalbos. Paskiau iš vokiečių radijo stoties Varšuvos stoties bangomis miesto gyventojams pranešta, kad nėra jokios prasmės toliau gintis. Nurodyta, kad Anglija su Prancūzija negali ateiti pagalbon, nes jau nėra buvusios Lenkijos. Tik po to varšaviečiai įsisąmonino, kad viskas pralošta ir atėjo laikas pasiduoti.

Prieš tai iš Varšuvos stoties pranešėjas su trumpomis pertraukomis apibudino baisų miestą stovį. Sakė, daugumas namų mieste sugriauta. Bažnyčios, ligoninės ir kitos įstaigos pakeistos griuvėsiais. Gatvė-12 Gausi vokiečių kariuomenė mis vaikščiojimas neįmanomas — užverstos griuvėsiais ir žuvusiųjų žmonių lavonais. Pažymėta, kad maisto išteklių baigiasi, nėra švaraus vandens, nes vandentiekiai iš-griauti. Kasdien maistui skerdžiama šimtai arklių ir jų greit pritrūksią.

Nurodyta, kad lavonų išran-kiojimas iš griuvėsių neįmanomas, nes nebelikę jokių susisiekimui priemonių. Žuvusiųjų skaičius tikrai nežinomas. Anot pranešėjo, per paskutinę parą nuo vokiečių bombų ir šovinių daugiau kaip 3,000 asmenų žuvę.

Sakytą, kad vokiečių lakūnai ir sunkioji artilerija pakaitomis puola miestą, griauja ir degina. Artilerija naikina miesto centrą, o lakūnai orkūnėmis bombomis įvairias miesto dalis.

Ir kiekvieną kartą buvo pa-žymima, kad, nepaisant alkio

ANGLIJA VILIASI PERSKIRTI NACIUS SU BOLŠEVIKAIS

LONDONAS, rugs. 28. — klaidinga, sako žinovai. Anglijos visuomenė negali su-prasti šio karo vykdomo pas-lapėių ir pradeda reikštis daug nepasitenkinimo.

Vokietija puolė Lenkiją. Anglija dėl to puolimo pas-kelbė karą Vokietijai. Vokie-tija, baigdama užkariauti Lenkiją, talkon, pasikvietė sov. Rusiją ir susiskaldė lenkų val-stybę.

Teisybė reikalauja, kad An-glija paskelbtų karą ir Vokie-tijos talkinkei — sov. Rusi-jai. Bet Anglija to nedaro. Anglijos vyriausybė yra nuo-monė, kad diktatorius Stali-nas yra civilizuotesnis už Hi-lerį. Sako, Stalinas paskiau susigriebs ir pasakys padaręs klaidą susidėjęs su Hitleriu ir galų gale, rasi, su juo pasi-mes.

Tokia nuomonė yra perdėm

Ir tas tikra tiesa. Bet kai kurie anglų laikraščiai pasi-laukia teisinti vyriausybės po-ziciją. Jie pripažįsta, kad sov. Rusijos žygis — Hitleriui tal-kininkavimas, nepaprastai vi-liungingas ir išdavikiškas. Bet, girdi, tas yra antraeilis dalykas. Pirmaeilis dalykas yra Hitleris ir hitlerizmas. Angli-ja užsimojo išnaikinti hitleriz-mą. Kai tas bus atsiektas, su Stalinu yra vilties susitarti. Stalinas, anot laikraščių, yra linkęs tarptautines proble-mas spręsti civilizuotasis pasi-tarimais, bet ne ginkluotomis jėgomis.

Tokia Anglijos vyriausybės nuomonė. Dėl to ji neskelbia karo sov. Rusijai. Anglija ti-kisi Staliną patraukti savo pu-sėn ir tuo keliu nugalėti Hit-lerį ir hitlerizmą.

ĮKALTINTAS MIESTINIS TEISEJAS MCGARRY

Cooko apskrityje "grand jury" įkaltino miestinį teisė-ją, E. L. McGarry už pripažī-nimus niekam tikusių laidų (užstatų) areštuotiesiems ir dėl daromų nusileidimų kaltin-namiesiems bylas nagrinėjant (fix cases).

NACIAI PALEIDO KOMU- NISTŲ VADĄ

BERLYNAS, rugs. 28. — Nacių autoritetai iš koncentra-cijos stovyklos išlaisvino ilgus metus kalintą vokiečių komu-nistų vadą E. Thaelmanną, atkaklų Hitlerio priešininką.

TRŪKSTA STATYBI- NINKŲ

ŪKMERGĖ. — Šiuo metu ne tik mieste, bet ir įvairiose ap-skrityse vietose plačiu mastu vyksta įvairūs statybos dar-bai. Statomos mokyklos, pie-ninės, plytinės ir kt. Be to, sau trobesius statosi ir ūki-ninkai, ypač tie, kurie išėjo į vienkiemius. Statybos tempas, palyginti, yra gana lėtas, nes visur jaučiamas žymus kvali-fikuotų statybininkų trūkumas.

Panašiai reikalas stovi ir su stogų dengėjais. Ypatingai sunku rasti prityrusių dengė-jų čerpėmis.

SKELBKITĖS "DRAUGE"

ir ligų pavojaus, miesto gynė jai nepasiduosią, kovosią iki paskutiniųjų su viltimi sulau-kti pagalbos.

Pasirodė, kad pagalbos ne-gali sulaukti, tad ir sutarta pasiduoti.

SOVIETŲ RUSIJA SUSIMETĖ SPAUSTI MAŽĄJĄ ESTIJĄ

RYGA, rugs. 28. — Europa ir vėl sukūrta. Sovietų Rusi-ja staiga susimetė spausti ma-žąją Estiją.

Reikalauja, kad Estija jū-ros pakrantes ir Dagoe ir Oe-sel salas paduotų Maskvos kontrolei. Estijos pakrantė-mis Maskva nori įsteigti savo karo laivynui bazes, kad ga-lėtų pilnai valdyti Suomijos įlanką ir visą Baltijos jūros šiaurinę dalį.

Be to, sov. Rusija pranešė ne tik Estijai, bet dar ir Suo-mijai, kad jų laivų plaukioji-mas Suomijos įlankoje suvar-žomas. Maskva pageidauja sa-vo karo laivams ten turėti vi-sišką laisvę.

Estija protestuoja. aiškina-si. Bet Maskva neatlaidi.

Stovis paašėjo, kai vakar Estijos pakraščiuose nežinia kas ir kaip nuskandino nedidį bolševikų prekybinį laivą.

ISLANDIJOJE INTERNUO- TAS BRITŲ LEKTUVAS

REYKJAVIKAS, Islan-dija, rugs. 28. — Vienas britų karinis lėktuvas turėjo nusi-leisti Islandijoje. Lakūnas ir mašina internuota.

ORAS

CHICAGO SRITIS. — Šian-dien debesuota; numatomas lietus; dieną vėsiau, vakare gi šalta.

Saulė teka 5:45, leidžiasi 5:35.

"DRAUGAS"
 THE LITHUANIAN DAILY FRIEND
 2334 SOUTH OAKLEY AVE., CHICAGO, ILLINOIS
 Published Daily, Except Sunday
 SUBSCRIPTIONS: One Year — \$6.00; Six Months — \$3.50; Three Months — \$2.00; One Month — 75c.
 Europe — One Year — \$7.00; Six Months — \$4.00; Copy — 25c.

Advertising in "DRAUGAS" brings best results.
"DRAUGAS"
 The Lithuanian Daily Friend
 PRENUMERATORŲ KAINA: J. Amerikos valstybės: Metams — \$6.00; Pusei metų — \$3.50; Trims mėnesiams — \$2.00; Vienam mėnesiui — 75c. Kitose valstybėse prenumeratorai: Metams — \$7.00; Pusei metų — \$4.00. Kopija — 25c.
 Bendradarbiaus ir korespondentams raštų negašina, jei nepašalins tai padaryti ir nepristatys. Tam tikslui palie ženkli. Redakcija pasiliko sau teisę atsisakyti ir trumpinti visus pristatus raštus ir ypač korespondencijas sulyg savo nuostatas. Korespondentų prašo rašyti trumpai ir aiškiai (jei galima rašoma mašinėle) paliekant didelius tarpus patalysmams, vengiant polemikos ir asmeniskumų. Pasenusios korespondencijos laikraštis nedėdomos.

Skelbimų kainos prisijungiamos parskaičavus.
 Entered as Second-Class Matter March 31, 1916 at Chicago, Illinois Under the Act of March 3, 1879

Lietuvos Paviljono Reikalai

Lietuvos paviljoną pasaulinėje parodoje New Yorke įrengė ir užlaikė Lietuvos vyriausybės valstybės lėšomis. Bet kilus karui Europoje, Lietuva buvo priversta pranešti Lietuvos generaliniam konsului, kad paviljoną uždarytų, nes nebeskirs jo išlaikymui lėšų.

Paviljonas turėjo uždaryti tuoj po Lietuvos Dienos.

Tačiau, veikėjų paragintas generalinis konsulas, paviljoną laiko atdaru, pasitikiėdamas, kad Amerikos lietuvių visuomenė savo lėšomis pajėgs jį išlaikyti iki parodos uždarymo (lapkričio 15 d.).

Mūsų manymu, labai gerai pasielgta paviljoną neuždarius. Kitu atveju būt nukentėjęs ne tik amerikiečių lietuvių, bet visos tautos prestižius. Tiesiog negražu būt buvę tuoj po taip šauniai pavykusios Lietuvos Dienos nuimti nuo paviljono Lietuvos vėliavą ir uždaryti jo duris.

Gražiai ir skoningai įrengtas paviljonas tikrai gerai garsina mūsų tautos vardą. Juo didžiuojasi lietuviai, gėrįsi kitataučiai. Pasikutinėmis parodos dienomis gausingiau lankosi žmonės ir su didesniu susidomėjimu seka įvairiausių valstybių ir firmų eksponatus. Tikrai bėdū negražu, jei besidominti įvairių tautų kultūrinių ir ekonominių gyvenimu publika, rastų uždarytas Lietuvos paviljono duris. Ypač šiomis dienomis yra didelis susidomėjimas Lietuva ir jos reikalais, nes beveik kasdien laikraščiuose šis tas apie ją yra rašoma. Dėl to, neabejojame, ir jos paviljonas parodoje yra gausingiau lankomas.

Atsižvelgdami į tai, pasistengkime sukelti užtekintai pinigų Lietuvos paviljono išlaikymui iki galo. Tai, mūsų manymu, yra labai svarbu. Mūsų didesnės kolonijos, be rods, be didesnių sunkumų po vieną kitą šimtinę galėtų surinkti. Gražų pavyzdį turėdė Lietuvos R. K. Susivienijimas Amerikoje, kuris iš savo izdo šiam svarbiam reikalui paskyrė šimtą dolerių. Šį pavyzdį turėtų pasekti ir kitos lietuvių organizacijos.

APŽVALGA

Jeį Vokietija Laimėtų Karą

Prancūzų dienraštis "Le Petit Parisien" laikraštiniškai Otto Tannbergas smulkiai išdėsto, kas atsitiktų tada, jei būsimąjį karą laimėtų Vokietija. Minėto laikraštiniško nuomone, taikos sutartis būtų pasirašyta Belgijos sostinėje Briuselyje. "Briuselio taikos sutartis" būtų dvylikos punktų:

1. Prancūzija Vokietijai atiduoda Vogėzų departamentą, Metzą, Mozeli, Verduno rajoną ir Sedaną — iš viso 17,114 kvadratinį kilometrų. Šita naujoji Vokietijos provincija būtų pavadinta "Vakarine Frankonija". Jos sostinė būtų Nancy.

2. Per metus šitas teritorijas turėtų pakilti visi prancūzai. Čia būtų apgyvendinti vokiečių kolonistai. Į vakarus nuo Elzaso ir Lotaringijos visas kraštas būtų apgyvendintas tikrai vokiečiais, kad tokiu būdu vieną kartą būtų visam laikui išspręsta Elzaso ir Lotaringijos problema.

3. Belgija ir Olandija sudarytų Vokietijos imperijos dalį. Žodžiu, būtų vakaruose atstatytos Karaliaus V laikų sienos. Olandijos kolonijos ir Belgijos Kongo pereinę Vokietijai.

4. Prancūzija sutinka priimti visus iš Belgijos teritorijos išvytus valonus.

5. Prancūzija sumokėtų karo kontribuciją

ją 35 milijardus markių, t. y. lygiai pusę savo tautos turto. Laikraštiniškai sako, kad tai būtų pats skaudusis smūgis Prancūzijai

6. Prancūzija turėtų perleisti Vokietijai 12 milijardų markių Rusijai duotas paskolas.

7. Liuksemburgas ir Šveicarija atitenka Vokietijai.

8. Italija gauna Korsiką ir visą Prancūzijos Alpių rajoną, iš viso 12,460 kv. kilometrų. Amžina taika su Italija būtų sudaryta Nicoje.

9. Vokietijai atitenka visas Prancūzijos laivynas.

10. Vokietijai atitektų visos Prancūzijos kolonijos, išskyrus Alžyrą.

11. Prancūzija kartu su Vokietija turėtų pasirašyti taikos sutartis su kitomis didžiosiomis valstybėmis: Anglija, J. A. Valstybėmis, Japonija ir SSSR.

12. Prancūzija pasirašytų prekybos sutartį su Vokietija, kuri atitektų pokarinės Vokietijos padėį.

Ir Mums Svarbu

Dabar visame pasaulyje gyvenančių lietuvių bendras rūpestis — kaip geriau išsaugoti lietuviybę svetimuose kraštuose ir pakelti tautinį sąmoningumą ir atsparumą.

Škotijos lietuvių "Išėvių Draugas" tuo reikalu rašo:

Mieli škotiečiai! Jūs esate ne savo gimtajame krašte. Jūsų vaikai ir negali svetimuose mokyklose gauti reikiamo, ypač tautinio, išsilaukėjimo. Tad čia juo didesnė atsakomybė puola ant pačių tėvų — ko vaikas negauna mokykloje, tą jam turi duoti patys tėvai, pati šeima.

Patiems vaikams, net nemačiusiems savo tėvų gimtojo krašto, sunkiau yra prisirišti ir prie jų kalbos. Tas juo labiau pasireiškia ten, kur ir patys tėvai jau yra daugiau linkę į anglų kalbą. Kalbų mokėjimas yra geras dalykas. Aš pats taip pat jau iš bėdos galėčiau susikalbėti keliomis kalbomis: nebūtų per daug, jei ir dar kelias jų naujai pažinčiau. Tačiau iš jų visų — gimtoji kalba man visados pasiliko ir pasiliks mielaisia. Ją kalbėjo mūsų bočiai, su ja yra susirišusios mūsų tradicijos ir visa mūsų istorija. Tikiu, kad mes visi būtume labai nepatenkinti, jei mūsų tėveliai ir mus būtų vietoj lietuvių kalbos išmokinę vien tik žydiškai ar rusiškai. Taip lygiai ir čia, Škotijoje, tie tėvai, kurie įdiegs savo vaikams savo kalbos ir savo krašto meilę — pagerbs kartu ir patys save.

Priešingai, ta šeima, kur motina, nors dar gerai ir nemokėdama kitos kalbos, vienok jau kitaip ir nesuskalba su savo vaiku, panaši yra į tą kielės lizdą, kuriame ši teišsiaugino į save visai nepanašų gegužiuką...."

Naujasis "Eltos" Direktorius

Lietuvos spaudos agentūros direktorium yra paskirtas V. Gustainis. Kadangi Elta ir mūsų dienraščiui prisidūnia nemažai žinių iš Lietuvos gyvenimo, dėl to matome reikalo plačiau supažindinti skaitytojus su tos įstaigos (Eltos) vedėju.

Valentinas Gustainis, yra gimęs 1896 m. Šakių apskrityje. Yra mokėsis prieš karą Kauno gimnazijoje, Nepriklausomoje Lietuvoje mūsų universitete. Taip pat yra studijavęs Heidelbergo ir Paryžiaus universitetuose — filosofijos ir valstybės mokslus.

Zurnalistinį darbą V. Gustainis yra pradėjęs prieš pat Lietuvos nepriklausomybės paskelbimą. Pirmieji jo rašiniai buvo paskelbti 1918 m. vasario mėn. pradžioje tuometiniame, Vilniuje ėjusiame, "Lietuvos Aido". Nuo to laiko kūrėbinį žurnalistinį darbą V. Gustainis dirba be pertraukos. V. Gustainis yra buvęs "Lietuvio" ir ilgainiui "Lietuvos Aido" redaktoriumi. Tai buvo pirmasis Kaune atgaivintojo "Lietuvos Aido" redaktorius. Be pertraukos "Lietuvos Aidą" jis redagavo nuo 1928 m. liepos 1 d. iki 1932 m. gruodžio 22 d.

Pasitraukęs iš "Lietuvos Aido", kurį laiką V. Gustainis laisvai bendradarbiavo mūsų laikraščiuose ir žurnaluose. Pradedant užsimegžti Lietuvos ir Lenkijos spaudos santykiams, Varšuvoje buvo Lietuvos diplomatinio korespondentu, drauge "Lietuvos Aido" Varšuvos korespondentu. Pačiu paskutiniu metu buvo "Eltos" atstovu Paryžiuje, lygiagrečiai lankydamasis Londone, Varšuvoje ir kitur. Kituose kraštuose bebūdamas ir pažindamas juos, yra parašęs pora didelių žurnalistinių knygų — apie Lenkiją ir Prancūziją.

Pavergtu Lietuvos Kraštų Vadavimo Reikalai

Federacijos Kongrese, rugsėjo 13, 1939, Brooklyn, N. Y. redaktoriaus Mato Zujaus skaitytas referatas

(Tęsinys)

Gyventojų žvilgsniu, dabartiniu laiku Vilniaus kraštas sudaro tikrą mišinį. Reik pripažinti, kad paskutinį šimtmetį lenkams ir rusams pavyko kraštą gerokai nulietuviinti. Vienok ir šiuo žvilgsniu nėra taip bloga, kaip lenkai stengiasi prirodyti. Čia pasinaudosime keliomis statistikomis, kurios mums duos tikresnį supratimą apie Vilniaus krašto gyventojų sudėtį.

Štai ruso M. Lebedkino statistika, paskelbta 1862 metais, parodo tokią Vilniaus gubernijos gyventojų tautybių sudėtį:

Lietuvių	816,880 arba 4998%
Lenkų	154,386 arba 1842%
Gudų	146,432 arba 17. %
Žydų	76,802 arba 9.16%
Krivių	23,016 arba 2.75%
Didrusų	14,930 arba 1.79%
Totorių	2,416 arba 0.29%
Vokiečių	902 arba 0.11%
Ukrainų	701 arba 0.08%

Rusas Lebedkinas tautybių nustatyme rėmėsi gyventojų kalba.

1861 metais rusų generalinio štabo karininkas A. Kordova išleido Vilniaus gubernijos aprašymą. Jo statistikos parodo tokią gyventojų pasiskirstymą sulyg tautybių:

Lietuvių	46.00 procentai.
Gudų	29.00 procentai.
Lenkų	12.00 procentai.
Žydų	8.00 procentai.
Didrusių	2.30 procentai.
Totorių	0.20 procentai.
Karaimų	0.06 procentai.
Kitų tautų	1.74 procentai.

Žemiau telpa rusų valdžios statistika paruošta 1897 metais. Pagal tą statistiką Vilniaus gyventojai tautybių žvilgsniu taip išrodo:

Lietuvių	— 231,828
Lenkų	— 188,931
Staciatikių	— 382,908
Sentikių	— 25,909
Gudų katalikų	— 570,351
Žydų	— 146,066
Kitų tautų	— 4,064
Bendrai viso	1,550,057

Vėliausia prie rusų režimo padaryta statistika yra policijos padaryta 1909 metais. Ji duoda tokią tautybių vaizdą:

Lietuvių	276,226
Lenkų	77,274
Staciatikių	377,663
Sentikių	23,391
Gudų katalikų	513,282
Žydų	117,124
Kitų	8,240
Viso	1,393,200

Peržiūrėjus šias aukščiau paduotas statistikas metasi į akis tas, kad visos rusų padarytos statistikos rodo didesnę lietuvių skaičių, negu lenkų. O rusų, kaip pasižymėjusių lietuvių spaudikų, niekas neįtars, kad būtų skelbė žinias palankias lietuviams.

Dabar pažiūrėkime, ką parodo lenkų statistikos, pagal 1921 ir 1931 metų surašymus. Pav., jų pačių sudaryta 1931 metų statistika Vilniaus vadvadijoj surado tik 40 procentų lenkų. Atskairom apskritim imant, nelenkų procentas taip išrodo:

Disnos apskr.	60.8%
Ašmenos apskr.	18.5%
Švenčionių apskr.	49.8%
Vileikos apskr.	54.5%
Vilniaus ir Trakų	15.7%
Lydos apskr.	47.4%

Jeigu jau patys lenkai, darydami statistiką su savo valdininkais ir vartodami visokias priemones lenkų skaičiaus padidimui, o vis dėlto nesurado daugumos, tai tas, iš tikrųjų, daug pasako. Bendrai, Vilniaus krašte gyventojai tautybės žvilgsniu sudaro didelį mišinį. Kas tą kraštą turės savo valdžioje, o ypatinai kas darys statistikas, to naudai statistikos iseis. Lietuviai su savo valdininkais neturėjo progos Vilniaus krašte gyventojų surašymo padaryti. Vienok esame tikri, kad tokią progą gavus, statistikos kalbėtų lietuvių naudai. Okupuoto krašto lietuvių elemento gausumą, ypač kaimuose, parodo keli reiškiniai iš kurių suminėsiu pačius ryškiausius. Nežiūrint okupanto žiauriausių nutautinimo priemonių ir teroro, okupuotam krašte savo laiku veikė stiprios lietuvių organizacijos. Kai kurios iš jų turėjo po kelis šimtus skyrių. Kai pernai rudenį lietuviai šiek tiek aktingiau dalyvavo savivaldybių rinkimuose, daugely vietų jie pravedė absoliutę daugumą savo atstovų — seniūnų.

(Bus daugiau)

GARSINKITES "DRAUGE"

Nacių užsienių reikalų ministras Joachim von Ribbentrop (dešinė) ir bolševikų atstovas Vokietijai A. A. Schkartzew Berlyno aerodrome prieš Ribbentropui išvykstant į Maskvą dėl naujų pasitarimų ir sutarčių su bolševikais. (Acme telephoto).

Zinios skelbė, kad už nužudymą Rumunijos ministru pirmininko Armand Calinescu, atkeršijimui nužudyta 2,000 jų priešų. Štai, vieta Bucharest, kurioje buvo nužudytas preujeras. Kad gyventojams įvartyti baimę, kai kurių lavonai buvo palikti dvidešimt keturioms valandoms. (Acme teleph.)

HEALTHY, WEALTHY AND WISE!

Do NOT GIVE BABIES, TOO MUCH ENCOURAGEMENT TO WALK, IN ORDER THAT THEIR DELICATE LITTLE BONES SHALL NOT BE BENT, AND THE GROWING FEET DEFORMED..

To AVOID EYE STRAIN AND HEADACHES, NEVER READ IN BED UNLESS THE BODY IS CORRECTLY PROPPED UP....

67% OF ALL ACCIDENTS OCCUR WHILE THE PERSON INVOLVED IS USING HIS HANDS OR FEET.

MEDICAL AUTHORITIES RECOMMEND VACCINATION EVERY SEVEN YEARS, TO AVOID SMALLPOX....

DANTŲ LIEKANOS

Rašo Dr. G. I. Bložis

Patyrimas yra tikriausias dalykas bei pamokinimas, nes gyvais faktais aiškiai įrodo ma viskas, nors kai kada tai labai daug kainuoja, ypatin- gai sveikatos atžvilgiu. Čia noriu trumpai pakalbėti apie tuos pacientus kurie ateina pas dantistą medicinos gydytojo siunčiami bei patariami. Paklausus atvykusio, ar žino, kuris dantis jam skauda, gausni atsakymą, kad dantis jam dabar nebeskauda, bet atėjęs dėl to, kad medicinos gydytojas pataręs eiti. Girdi, reikia apžiūrėti mano palaikius dantis, nes jis manęs, jog ligos priežastis yra dantyse. Paklausus, ar anksčiau kada skaudėjo dantis, gausi atsakymą, kad taip, prieš metus, ar daugiau, nepakenčiamai skaudėjo, bet nuėjus pas dantistą, kai uždėjo vaistų ir nustojo skaudėti. Ir nuo to sykiu nebėjęs pas dantistą.

Tokiu būdu ir paaiški, kas pacientui yra ir ką dantų gydytojas padarė. Suprantama, dantų gydytojas į skaudantį dantį įdėjo vaistų, kad gyvis numirtų. O gyvį numarinus ir jo neišėmus, jis veikia ten, pūna ir gamina pūlius, o nesant per kur pūvėsiams išeiti į orą, nes danties išpuvus vieta, paprastai, esti cementu užlipdyta, tokiu būdu pūvėsių veikimas susimeta į šaknis ir apie šaknies galą susikoncentruoja į minkštą kūno audinį.

Supuvus minkštiems kūno audiniams ir susidarius pū-

liams, toje vietoje jau ir turime fokusinę infekciją, jei tie pūliai neišgauna į bendrą kūno limfetikos cirkuliaciją. Tuomet veidas pradeda tinti ir prieinama prie to, kad reikia skaudantį dantį bei jo liekanas traukti, nes neužtenka to, kad žmogus save nuodija, kadangi pūliai veržiasi į sveikus kūno audinius, bet dar sukelia nepakenčiamą skausmą. O to skausmo priežastis ir yra fokusinė infekcija, kurią pašalinama ištraukiant danties liekanas ir duodant užtektinai laiko pūliams išbėgti. Tuo ir baigiasi skausmas ir tinimas.

Štai, atvaizdas, kuriame ma-

RIGHT

tome krantymo mechanizmo aparate liekanas. Dantistui yra aišku, jog tai kadaise yra buvę labai geri dantys, bet dabar, sakytum, apleista lušna. Viršui dar yra daug dantų, bet nei vieno gero, o apačioj vos tik du: dešinėj virstantis antras krūminis, o kairėj pūlių apimtas akinys.

Dantisto akimis žiūrint, jam aišku, kad šios dantų liekanos

niekam nenaudingos, jos tik ką padeda kokiai nors ligai įsigalėti.

O, štai, antras atvaizdas.

Čia matome supuvusį apatinį žandikaulį dėl apleistų ir nevalomų dantų. Kaulo bei žandikaulio kraštai taip yra suretėję, kad visiškai nežymu, kur baigiasi žandikaulio kra-

štas ir kur prasideda minkšti kūno audiniai. Iš to dantų aparato atrodo tik vienas mišinys.

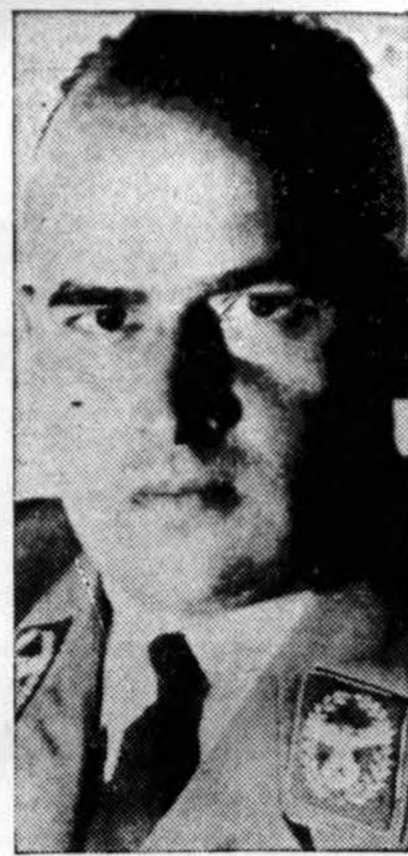
Fokusinei infekcijai susidarius arčiausiai prie galo danties šaknies, dažniausiai pūliai per smegenis prasimuša į burną ir toje vietoje pasirodo raudonas spuogas. Tą spuogą paspaudus, iš jo išeina pūlių ir po to smegenys vėl su-

gija. Tą fokusinę infekciją mato ne vien tik dantų gydytojai, bet ir kiekvienas žmogus. O vienok retas kuris kreipia į tai rimto dėmesio. Daugelis galvoja, jog tokie spuogai ir bėgimas iš jų pūlių nedaro kūnui jokios žalos. Bet kaip tik atbulai.

Kai kada toji fokusinė infekcija yra susiformavus apie danties šaknies galą ir į viršų neprasimuša. Tuomet visai nesti skausmo, tinimo ir raudono bei pūliuojančio spuogo, kuris reiškia nenormalumą dantų aparate. Ir tuomet esti dar blogiau, kadangi iš ten visi pūliai eina tiesiog į kraują ir limfetikas. Pūnanč minkštiems kūno audiniams ir pūliams nesant kur išeiti, tuomet jie eina į kraujagysles, o tos kraujagyslės žmogaus kūne taip tarnauja, kaip naminė vandens dūdos (paipos). Jei tik kur kas jas sulenkia, parūdiuja, arba kokio nešvarumu užsikemša, tuojau ir sustoja vanduo bėgęs. Taip pat ir su kraujagyslėmis žmogaus kūne. Jei tik kurioje vietoje jos būna nuodų pažeistos, kurioj vietoj susimeta bakterijų, toj vietoj tuojau pajunta me savo rūšies skausmą. Reiškia, patekę į kraujagysles nuodai sulaukio normalų žmogaus kūno veikimą ir sudaro skausmų jausmą.

Įsivaizduokime sau, kaip mes jaustumės žinodami, jog geriamo nuodus. Be abejonės, nei vienas nesijaustume gerai, ir net nei už jokių pinigų nenorėtumėm gerti tų nuodų. O nežinystė priverčia žmogų tai daryti, kadangi žmogus nemato, nejaučia kas

Kur žmogus gali nueiti, kai pasirenka klaidingą kelią, visiems aišku. Dar blogiau būva, kai apsirinka vaistininkas. O tokių apsirikimų — klaidų įvyksta. Vaistininkas per klaidą vietoj gaivinančių vaistų įpila nuodų. Ligonis tuos vaistus geria su viltimi

Col. gen. Gerd von Rundstedt ir Reichministras Hans Frank Hitlerio paskirti okupuotajai Lenkijai valdyti. Vienas bus karinių jėgų diktatorium, o kitas administraciniu viršininku. (Apmė telephoto)

SVARBUS PASIKALBĖJIMAS

Storulis: — Na, kūmai, tai pats išaugai kaip smilga, — nei 'Draugo' Reporterių piknikė nemačiau rugs. 17, "Vilniaus Kalneliuose".

Plonasis: — Patekau tarp dviejų storulių ir matai — ištysau. Be to, esu labai "bizį", per 30 metų skaitau bedieviskus laikraščius, delto taip blogai ir atrodau.

Storulis: — Nemeluok!

Plonasis: — Atvyk į "Rūtos" daržą spalį 22 d. ir pamatysi kaip sustorėsiu. Taipgi užsirašysiu "Draugą" ir "Laivą" ir "kvitysiu" bedieviskus laikraščius skaityti ir pardavinėti.

(Kun. J. Stankevičius)

SKELBKITĖS "DRAUGE"

Užbaigtuvių Piknikas

— IVYKS —
ATEINANTĮ SEKMAD., SPALIŲ 1 D., 1939
SUNSET PARK

135th ir Archer Ave. Lemont, Ill.

I S L A I M E J I M A I:

1. 100 svarų paršas; 2. 8 svarų šūris; 3. Butelis Old Taylor degtinės. 4. Keisas Schlitz alaus.

Sokiams gros Petro Pikturnos orkestra.

Visus širdingai užkviečia — V. KUBAITIS

KLAUSYKITĖS

nuolatinių ir labai įdomių, Povilo

SALTIMIERO

RADIO PROGRAMŲ IŠ STOTIES WHIP (1480 K.)

Kas Vakarą Nuo 6:30 Valandos.

Naujausios Lietuviškos Knygos

VISOS YRA RINKTINĖS DVASIŠKO TURINIO
Dvasiškiškai jos yra ypatingai įdomios, skaitytinos

LEKCIJOS IR EVANGELIJOS — Antroji

pataisyta ir papildyta laida, su kirėiais...\$2.25

NAUJASIS TESTAMENTAS — Antroji pataisyta laida, su kietais viršeliais...\$1.50

TIKĖJIMO SKYDAS — Parašė Kun. J. Židaničius. Autoriaus leidinys...\$1.00

KANČIŲ LIŪDININKAI (Septynios Evangelijos Legendos) — Parašė Giovanni Papini; vertė Vetusias...\$0.50

KENCIANTIS KRISTUS (Mąstymai) — Parašė Kun. J. Aleksa, M.I.C., Kauno Sem. Dv. Tėvas...\$0.50

ŠVENTASIS RAŠTAS, Senojo ir Naujojo įstatymo. Išleido Kauno Arkivyskupas-Metropolitai Juozapas Skvireckas. Ketvirtas Tomas...\$4.00

PAŠAUKIMAS Į DVASINĮ LUOMĄ — Parašė Kun. P. Vaitukaitis...\$0.25

Skubėkite pirkti šias knygas kol jų dar yra, nes žmonės beveik pusę jau išpirkto. Kreipkitės šiuo adresu:

DRAUGAS PUBLISHING CO.

2334 So. Oakley Ave., Chicago, Ill.

Remkite tuos visus, kurie skelbiasi "Drauge"

KOMBINACIJA

geriausių — geriausiems

PASIKLAUSYKITE PAUL WHITEMAN Kiekvieną trečiadienio vakarą per C & S Stolis.

PASIKLAUSYKITE FRED WARING ir jo Pensylvanians 5 vakarais į savaitę per NBC Stolis.

Tiems kurie pageidauja kuogeriausio cigareto malonume

Jūs rasite Chesterfields TIKROJE KOMBINACIJOJE pasaulio geriausių namieaugintų ir aromatiškų turkiškų tabakų daugiau gaivinančio lengvumo, geresnio skonio ir daug malonesnę aromą negu jūs rasite kur kitur.

Padarykite jūsų sekantį pakietą—

Chesterfields

Tai kombinacija visai skirtinga nuo kiekvieno kito cigareto...gera priežastis kodėl rūkytojai kasdien gauna daugiau malonumo iš Chesterfields. Juos mėgsite.

DETROITO LIETUVIŲ ŽINIOS

WEST SIDE

Rugs. 24 d. Jurgis ir Anelė Ambrasai minėjo 15 metų vedynio gyvenimo.

Ambrasų šeima visur prisideda prie lietuviško veikimo. Ypač Anelė, kuri nuolat dalyvauja spandoj ir bendram veikime. Augina dvi dukreles, kurios lanko Šv. Antano par. mokyklą.

Sukakties proga sveikinama ir linkime ilgiausių metų.

Spalių 1 d., Šv. Antano dr. stė rengia pikniką Beech Nut Grove. Draugystė daug padeda parapijos ir lietuviybės reikaluose, dėl to verta visuomenės paramos. Visi dalyvaukite jos piknike. **Koresp.**

ŠV. PETRO PARAPIJA

Spalių 1 d. per sumą Šv. Petro bažnyčioje iškilmingai prasidės keturdešimtės atliadai. Kleb. kun. V. Masevičius yra pakvietęs kunigus: V. G. Vilkutaitį iš Cleveland, Ohio, B. Ivanauską iš Dayton, O.; Kučą iš Saginaw, Mich.; Lipkų iš Grand Rapids, Mich. Visi pasiryžę patarnauti kiekvienam katalikui dvasiniuose reikaluose. Katalikams būtina reikia pasinaudoti atliadais.

Pamaldos bus per tris dienas rytais ir vakarais. Svečiai kunigai pasakys pamokas. **Rap.**

Kas Naujo Šv. Petro ir Povilo Parapijoje

Mažiausia parapija Chicagos mieste yra Šv. Petro ir Povilo parapija, vadovaujama kleb. A. Linkaus ir jo asistento kun. Gaučo. Parapija turi tik apie 150 šeimų. Tačiau ji yra gerai suorganizuota. Kaip ir kitose Chicagos

parapijose čia veikia pradžios mokykla, draugijos ir centralinių organizacijų skyriai.

Šiais metais pradžios mokyklos mokinių skaičius nesumažėjo — jau lanko apie 110 vaikučių.

— Šv. Petro ir Povilo parapija yra įsteigta prieš 25 metus, todėl lapkričio mėn. 26 d. bus suruoštas sukaktivių paminėjimas ir bankietas.

— Spalio mėn. 15 d. prasidėjo misijos, kurios tęsis iki spalio 29 d. Misijas veda Tėvas jėzuitas J. Kidykas.

— Taip pat spalio mėn. šioje parapijoje suteikiamas Suvirtinimo Sakramentas. Kas vakarą vaikučiams duodamos priruošiamosios pamokos.

— Spalio 8 d. Moterų Sąjungos vietinė kuopa parapijos salėje ruošia parengimą, kurio pusė pelno skiriama monstancijos fondui.

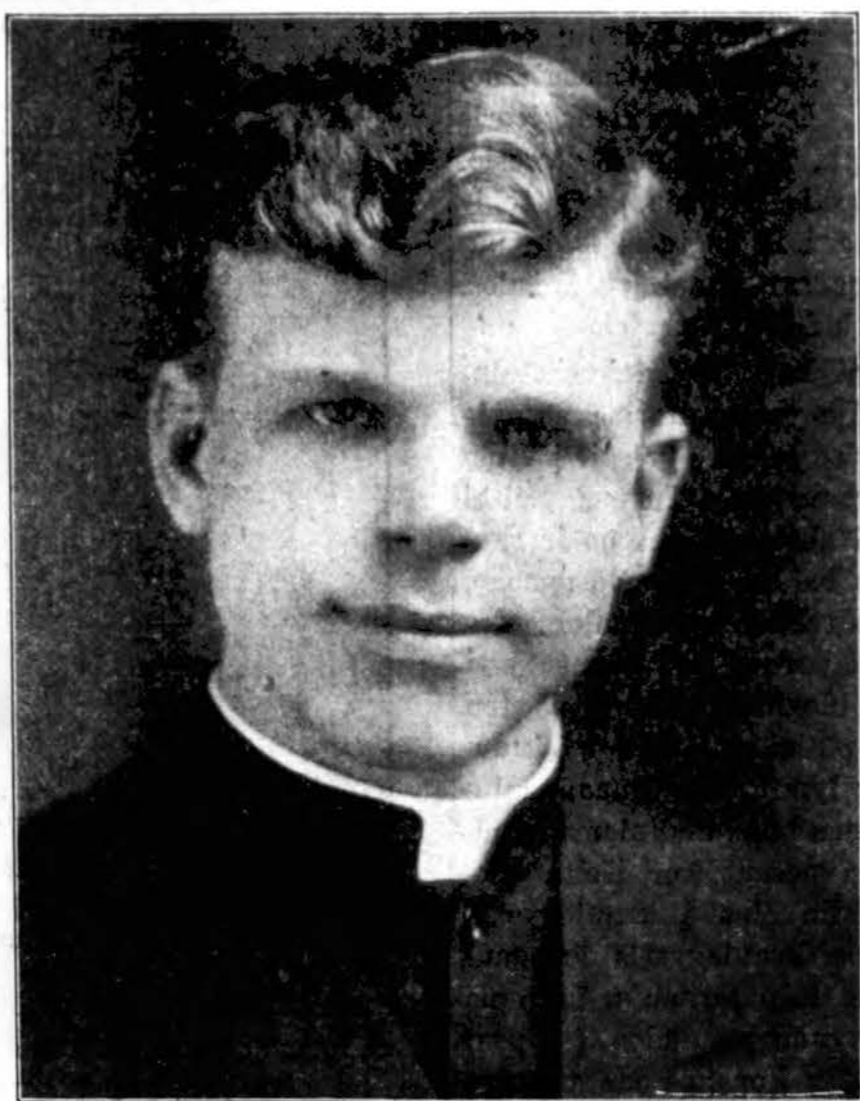
A. Skirius

Kandidatas į Miesto Majorus

Edward J. Jeffries

Šiuomi noriu arčiau supažindinti Detroito lietuvius su vyriausiu miesto council'monu Edward J. Jeffries, kuris daugelį lietuvių jau nuo seniai žinomas. Prieš kelis metus teisėjas J. P. Uvieckas yra kalbėjęs reikale išrinkti

Kun. B. Ivanauskas iš Akron, Ohio, neseniai ten pradėjęs darbuotis tarpe lietuvių, dalyvaus Šv. Petro parapijoje keturdešimtės atliaduose ir sekmadienio, spalio 1 d. vakare, sakys pamokslą. Kun. B. Ivanausko tėvai gyvena Detroito. Yra pavyzdingi katalikai ir duosni parapijos ir šiaip kilniems reikalams.

mo jo į councilmonus. Kampanija pavyko. Ir iki po jis jau laimėdavo rinkimus. Jam tai padėdavo jo teisingumas.

Spalių 10 d. įvyks nominacijos. Lietuviai turėtų dėti pastangų, kad Ed. J. Jeffries laimėtų. Nuo miesto majoro daug dalykų priklauso gyvenimo ir darbininkų gerovės atžvilgiu. Lietuviai yra arba smulkūs biznieriiai, arba darbo žmonės. Dėl to labai svarbu majoru išrinkti žmogų, kuris supranta darbininkų reikalus ir juos užjaučia. Ed. J. Jeffries yra rėmimas visų lietuvių. Dėl to patys balsuodami paragininkim ir kitus už jį balsuoti.

Remkite Savuosius Biznieriūs

Michigan vaistyninio kalėdimo viršininkas Marvin L. Coon, kurį priedangai nuo sargų kulkų buvo pagrobę keturi pabėgę kaliniai. Pasipriešinus plėšikai jį sužeidė.

CIGEROS LIETUVIŲ NAUJIENOS

Trumpai Apie Viską

Rugsėjo 19 d. įvyko Lietuvos Namų Savininkų klubo mėnesinis susisymas, kuriame dalyvavo virš 50 narių. Buvo atsilankę ir keletas svietimtaučių klubų atstovų. Jie stebėjosi mūsų klubo nuveiktais darbais.

Buvo susirgęs Pranas Zająskas. Bet, kiek girdėt, jau šiek-tiek pasveiko.

P. Zająskas yra rėmėjas įvairių gerų darbų; niekuomet neatsisako juos paremti ar tai penkine, ar net dešimke.

Draugystė Šv. Antano visu smarkumu rengiasi prie metinio vakaro, kuris įvyks spalio 22 d., parap. svetainėje. Ruošiamą graži programa. Vokalę ir muzikale programą išpildys solistės ir mokyklos benas. Programa bus dar ir kitkuo pajavairinta.

Draukystės Šv. Antano mėnesinis susirinkimas įvyks spalio 1 d., parap. mokyklos 3-me kambary. Pete šios dr. jos turėtų priklausyti visi jauni parapijos vyrai. **Rap.**

Rengias Prie Apvaikščiojimo Sidabrinio Jubiliejaus

Moterų Sąjungos 2 kp. smarkiai rengiasi prie paminėjimo 25 metų gyvavimo. Rengimo komisija turėjo susirinkimą rugsėjo 25 d., pirm. K. Sriubienės namuose. Pirmą užduotis jau atlikta: peržiūrēt kuopos knygas ir surast nares, kurios išbuvo kuopoj virš 20 metų, užsitarnavusias

STOP Scratching
RELIEVE ITCHING SKIN Quickly
Even the most stubborn itching of eczema, blotches, pimples, athlete's foot, rashes and other externally caused skin eruptions, quickly yields to pure, cooling, antiseptic, liquid D.D.D. PRESCRIPTION. Clear, greaseless and stainless—dries fast. Its gentle oils soothe the irritation. Stops the most intense itching in a hurry. A 35c trial bottle, at all drug stores, proves it—or your money back. Ask for D.D.D. PRESCRIPTION.

VALGIŲ GAMINIMAS IR NAMŲ PRIŽIURĖJIMAS

vairių valgių gaminimui, pyragų pajų ir duonų kepti mui; įvairių konservų ir preservų darymai, paukščių didėl 223 puslapių knyga su naujausiais receptais į tijos kepimui ar virimui, daržovių ir vaisių užlaikymai, ir tt. Taipgi yra visokių naudingų patarimų šeiminiškėms. Šią knygę galima gauti per paketą arba raštinišje:

KAINA SU PERSIUNTIMU
\$1.10
RAŠTINIŠJE
\$1.00
"DRAUGAS"
2334 So. Oakley Ave.
CHICAGO, ILL.

pagarbos. Toliau suplanuota programa, kuri bus labai įdomi. Sirdingai prašome visų tą dieną — lapkričio 12 — nedaryti parengimų, bet dalyvauti 2 kp. bankiete.

Komisija

Kapai Be Kryžių

ZARASAI. — Kat. kapai yra labai gražioje vietoje. Tik kapai daro blogą įspūdį, kad retai kuris kapų turi kryžių. Čia nėra papročio, palaidojus žmogų, jo kapą paženklinti kryžium, todėl ir antkapiai greit sulyginami su žeme ir dažnai nėra žymės, kur žmogus palaidotas.

LIETUVIAI DAKTARAI

DR. A. JENKINS

(Lietuvis)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2500 West 63rd Street
OFISO VALANDOS:
Nuo 1—4 ir nuo 7—9 vakare
Taipgi pagal sutartį.
Ofiso telefonas PROspect 6737
Namų telefonas VIRginia 2421

TEL. YARDS 5557

DR. FRANK C. KWINN

(AVIETINIS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1651 West 47th Street
OFISO VALANDOS:
2—4 ir 7—8:30 Vakare,
ir Pagal Sutartį.

DR. P. J. BEINAR

(BEINARAUSKAS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6900 So. Halsted Street
TELEFONAI:
Ofiso — Wentworth 1612.
Res. — Yards 3955.
OFISO VALANDOS:
2 iki 4 popiet. 7 iki 9 vakare
Trečiadieniais ir Sekmadieniais
pagal sutartį.

DR. A. J. MANIKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIRginia 1116 4070 Archer Ave.
Valandos: 1—3 ir 7—9
Kasdien išskyrus Seređą
Seredomis ir Nedėl. pagal sutartį.

AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI

Res. 6958 So. Talman Ave.
Res. Tel. GROvehill 0617
Office Tel. HEMlock 4948

DR. J. J. SIMONAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Val. 2—4 ir 7—9 vak.
Ketr. ir Nedėliomis susitarus
2423 W. Marquette Road

DR. STRIKOL'IS

PHYSICIAN and SURGEON
4645 So. Ashland Avenue
OFISO VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak.
Nedėliomis pagal sutartį.
Office Tel. YARDS 4787
Namų Tel. PROspect 1920

TEL. CANAL 6122

DR. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 W. Cermak Road
Valandos: 1—3 popiet ir 7—8 v. v.
REZIDENCIJA
6631 S. California Ave.
Telefonas REPUBLIC 7868

Office Phone Res and Office
PROspect 1028 2359 S. Leavitt St
Val: 2-4 pp. ir 7-9 vak. CANAL 0706

DR. J. J. KOWAR

(KOWARSKAS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2403 W. 63rd St., Chicago
Trečiadieniais ir Sekmadieniais
pagal sutartį.

LIETUVIAI DAKTARAI

Tel. Yards 3146.
VALANDOS: Nuo 11 iki 12,
2 iki 4 ir 7 iki 9
Pirmadieniais: 2 iki 4 ir 7 iki 9
Sventadieniais: 11 iki 12

DR. V. A. SIMKUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
ir akinius pritaiko
3343 S. Halsted Street

DR. P. ATKOČIUNAS

DANTISTAS
1446 So. 49th Court, Cicero
Antradieniais, Ketvirtadieniais ir
Penktadieniais
Valandos: 10-12 ryto, 2-6, 7-9 P. M.
3147 S. Halsted St., Chicago
Pirmadieniais, Trečiadieniais ir
Šeštadieniais
Valandos: 3-8 P. M.

TEL. CANAL 5989

DR. WALTER J. PHILLIPS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2155 West Cermak Road
OFISO VALANDOS:
1—4 ir 6:30—8:30 vakar.
ir pagal sutartį.

DR. F. G. WINSKUNAS

PHYSICIAN AND SURGEON
2158 W. CERMAK ROAD
Ofiso tel. Canal 2345
Ofiso Val. 2—4 ir 7—9
Res. 2305 S. LEAVITT St.
Res tel. Canal 0402

DR. CHARLES SEGAL

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4729 So. Ashland Ave.
2-tros lubos
CHICAGO, ILL.
Telefonas MIDway 2886
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 6
val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 v. v.
Sekmad. nuo 10 iki 12 val. ryte

Telefonas HEMlock 6286

DR. A. G. RAKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2415 W. MARquette Rd.
Ofiso valandos:
10—12 val. ryto
2—4 ir 6—8 val. vakare.
Trečiadieniais ir Sekmadieniais
Susitarius.

DR. MAURICE KAHN

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4631 So. Ashland Ave.
Tel. YARDS 0994
Rez. Tel. PLAZa 3200
Nuo 10-12 v. ryto; 2-3 ir 7-8 v. vak.
Nedėliomis nuo 10 iki 12 val. diena.

Lietuviškas Viešbutis

2435 So. Leavitt St. Chicago, Ill.
Tel. ROOSEVELT 3552

Walter Neffas, sav.

Linksmą girdėti, kad atvažiavus į Chicago, surandi Lietuvišką Viešbutį pernakvojimui. Nagi, Laure, ar aš tau nesakiau, kad kaip atvažiavus į Chicago, tai rasi WALTERIO NEFFO Viešbutį? Jums kiekvienas lietuvis pasakys, nes jį žino. Mat jis turi puikiausius ir geriausius kambarius Vestsidėje. Kambariai švarūs. Galima privažuoti iš visų dalių miesto ir jis jums patarnaus dieną-naktį, nes p. Walteris yra prielankus žmogus, senas gyventojas Chicagos miesto.

KLAUSYKITE New City Furniture Mart

RADIO PROGRAMO
ANTRADIENIO VAK., 8:00 VALANDĄ, iš stoties WABC — 1210 kilocycles.
Programė dalyvauja St. Louie-Louie Komediška Grupė ir didelė cilė kitų radio žvaigždžių.

Tėmykite Biznierių Bargenus "Drauge".

ALEX ALESAUSKAS & SONS
Wholesale Furniture Co.
6343 So. Western Avenue
REPUBLIC 6051

NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS REAL ESTATE INSURANCE AND LOANS

Statau visokios rūšies naujus namus ant lengvų mėnesinių išmokėjimų. Daran visoki taisyms darba be jokio cash įmokėjimo, ant lengvų mėnesinių išmokėjimų. (Išgaunu geriausį atlyginimą iš Fire Insurance Company dėl taisyms apdegusių namų). Darau paskolas ant naujų ir senų namų, ant lengvų mėnesinių išmokėjimų nuo 5 iki 20 metų. Reikale kreiptės prie:

JOHN PAKAL
6816 S. Western Ave. Phone Grovehill 0306

Chicaga Savo Kvotą Išpildys

Rugsėjo 27 d., Sandaros salėj įvyko Pasaulinės Parodos New York Chicagos Lietuvių Komiteto susirinkimas, kuriame buvo svarstomas svarbus klausimas — palaikymas atdaro Lietuvos paviljono iki užsidarant visai parodai, spalių mėn. pabaigoje. Kaip jau buvo rašyta, kad dėl karo ir kitų sunkumų Lietuvos vyriausybė pranešė savo paviljono komisarui, kad nuo rugpjūčio mėnesio sulaukanti pašalpą ir patarus po Lietuvių Dienos paviljoną uždaryti. New York Lietuvių Komitetas nutarė atsiųskti į visos Amerikos lietuvius, prašydamas finansinės paramos palaikymui paviljono iki bus uždaryta visa paroda. Chicago komitetas tam pritarė ir šiame susirinkime nutarė sukelti Chicagai skirtą kvotą \$2-300. Susirinkime išrinkta sub-komitetai kolonijoms ir nutarta parašyti laiškus draugijoms prašant prisidėti, kiek kuri galės, auka. Į sub-komitetus pakviesti: Cicero — A. Valančius ir A. Mondeika, North Side — A. Bacevičius ir V. Rėkus, West Side — I. Sakalas ir J. Brazaitis, Brighton Park — J. Kudirka ir I. Pakeltytė, Bridgeport — A. Pocius ir A. Vaidyla. Kitose kolonijose sub-komitetus sudaryti pavesta komiteto valdybai. Taip pat pavesta komitetui parašyti laiškus gerb. klebonams prašant vienu ar kitu būdu paremti tą skubų vajų.

Ant galo susirinkimas išrinko Marijoną Brazauskaitę nauju sekretoriumi, nes senasis sekretorius A. Vaivada jau kelintas susirinkimas nedalyvauja. Kai kurie komiteto nariai labai karčiai išsireiškė apie socialistus. Esą, iš pradžių puolė kaip musės prie medaus, kad ir nieko neatstovaudami. Dabar pasirodo, kad jiems ne darbas rūpėjo, bet garbė, vadovavimas. Pažiūrėsim, kiek socialistai parems ir šį skubų vajų. **K.N.**

"Pasiuntinio" Piknikas

Parenti "Pasiuntinio" radio programos ir "Pasiuntinio" vadovaujamus visuomeninius darbus ruošiamas antiras piknikas, spalį 1 d. (sekundadienyje), Kegle's Grove, Archer ave. (Rt. 4A) ir 90 gatv. Šio pikniko suruošimu rūpinasi pirmiau "Pasiuntinio" naudai pasidarbavusi ir nauji jo rėmėjai: L. Paliulienė, E. Statkienė, Mrs. Survilienė — chicagiečiai ir Ant. Švilpauškievičius iš Melrose Parko.

Šis piknikas bus įdomesnis, negu buvusių, nes jame dalyvaus du chorai: "Šakar - Makar" ir "Šurum - Burum". Juodu gražiomis, linksmomis dainelėmis palinksmins publiką. Sunkų ir brangų "Pasiuntinio" darbą palengvinsime nuosirdžiu dalyvavimu. Tad rengėjai visus kviečia dalyvauti. **Rengėjų Komitetas**

REMKITE, PLATINKITE KATALIKIŠKĄ SPAUDĄ

Sveikiname!

WEST SIDE. — Biznierių Mykolas Jasnauskas, 2259 W. Cermak Road, šiemet mini 47 metus kai Amerikoje švenčia savo vardines. Savo vardinių progą spalių 30 d., savo namuose turės daug svečių ir viešnių, kurie bus vaišinami valgiais ir gerimais. Pasizymėjusiam per daug metų biznieriui Mykolui Jasnauskui, jo vardinių dienoje, linkime daug laimės gyvenime. **Rap.**

Iš Vakaro Veikėjoms Pagerbti

Kaž kaip praėjo nepaminėtas spaudoje, kad ir trumpai, Moterų Sąjungos Chicago apskr. vakaras tikslu pagerbti sąjungietes veikėjas: apskr. pirm. ir Garbės narę K. Sriubienę, "Moterų Dirvos" red. ir Garbės narę S. Sakalienę, apskr. atstovę į šių metų Moterų Sągos seimą A. Poškiene ir buv. Mot. Sągos centro izd. A. Šimutiene. Vakaras įvyko Šv. Kryžiaus parapijos salėj, rugs. 10 d.

Susėdus už stalo vakarienei, komisijos narė M. Pet-

HOLLYWOOD ŽVAIGŽDĖS RŪKO CHESTERFIELD CIGARETUS

Žymios kino žvaigždės, kaip tai Ann Sheridan, Gary Cooper, ir Fred Astaire, minimos naujose Chesterfield Cigaretų skelbimuose, kuriuose Liggett and Myers kompanija išleido šią savaitę. Šios žvaigždės sykiu su žymiomis asmenybėmis kitose srityse, vartojamos pažymėti "tikrą kombinaciją didesniai malonumui" — tą išimtiną Chesterfield įvairių tabakų švelnumo, aromato ir geresnio skonio mišinį. "Tikroji Kombinacija" tema dabar keliamą visuose Chesterfield vadinamuose "point of sale" skelbimuose ir žurnalu ir viešųjų iškabų skelbimuose šiuo laiku. Palaikydama savo laikraščių skelbimų kampaniją Chesterfield taipgi leidžia radio programus. Galite išgirsti Fred Waring's Pennsylvania per National Broadcasting Company stotis kas vakarą — nuo pirmadienio per penktadienį 7 valandą E.S.T., ir gerai žinomą Paul Whiteman orkestrą trečiadienio vakarais 8:30 val. E.S.T., per Columbia Broadcasting sistemą.

raitienė garbės viešnioms prisegė po "corsage" iš baltų gardenias.

Po vakariene išpildyta programa. Pirmiausiai vadinamas Panevėžiečių choras iš West Side (visos sąjungietės) padainavo keletą dainų pirmu atvėju ir iššaukus. Pianu pritarė muz. J. Brazaitis.

Ižanginė kalba buvo M. S. Chicago apskr. dvasios vado kun. A. Baltučio, kuris džiaugėsi galįs dalyvauti toje gražioje puotoje ir pasveikinti garbės viešnius. Sykiu pažymėjo, kad dvi jų yra iš jo parapijos. Linkėjo joms, o taip pat ir visoms, vienmgai toliau darbuotis. Paskui kalbėjo adv. J. Grish, jo žmona, dr. J. Poška, kun. A. Skripka, kun. M. Urbonavičius, M. C. ir A. Valančius, o iš sąjungiečių Mateišienė iš West Pullman, M. Jasnauskienė iš West Side, M. Statkienė, centro izdin. iš Brighton Park. J. Čepulienė, Garbės narė iš Town of Lake, Šatkienė, buv. centro pirm. iš Cicero, Trushtienė iš Marquette Park ir M. Sudeikienė iš Town of Lake.

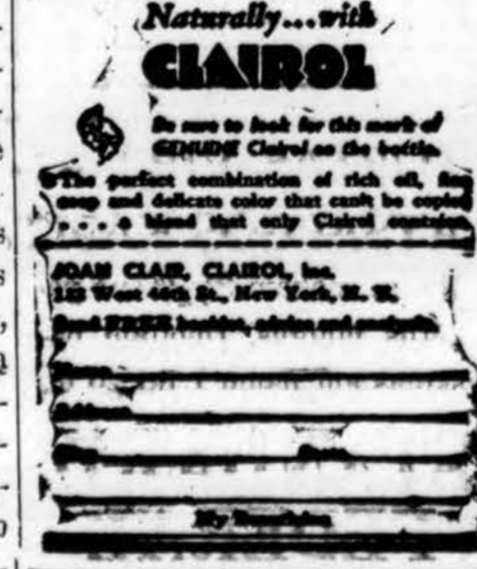
Programą itin papuošė dainininkė, taip pat sąjungietė, Irena Aitutytė, kuri pirmu atvėju ir iššaukta sužavėjo viešnius ir svečius.

Ant galo kalbėjo visos vakaro garbės viešnios dėkodamos apskričiai ir komisijai už surengtą vakarą.

Vakaro rengimo komisija šiuo dėkoja gėlininkui Lovick už gėles stalams papuošti, radio programų leidėjams už paskelbimą vakaro per radio, dienr. "Draugui", šei-

DON'T BE GREY

Don't tolerate grey hair. Grey hair makes you look old and feel old. Try the Modern Method for Coloring Hair... **CLAIROL**. You'll appreciate the quick, pleasant treatment. No bleaching required to soften the hair when you use **CLAIROL**. You'll love the results on your hair — beautiful, natural-looking color that defies detection. See yourself as you would like to be. See your hairdresser today and send this coupon NOW!

GIESMYNAS

Įsigykite Naują Giesmyną. Jame rasite Vieniems Mėtamis Bežnyčios Giesmes. Giesmes ir muziką patvarkė Ant. S. Pocius. Mielėdo G. L. R. K. Vargonininkų Provincija. Knygos kaina — 50 centai, pridedant 10 centų persiuntimui.

LIETUVIŠKAS MISOLELIS Šlovinkim Viešpatį.

Mišlos ir Mišpam. Lietuviškai ir Lotyniškai, visomis Sokmadėniamis ir šventėmis, ir kitos Mados ir Giesmės. Antras patalaitas leidimas. Parrašė Kan. Ad. Sabalauskas. Stipriais odos viršiais, kaina — 3.75. Reikalauskite iš:

DRAUGAS PUB. CO.
2334 So. Oakley Ave.,
Chicago, Illinois

Nacių ir komunistų karininkai Brest Litovske žiūri vokiečių ir rusų kariuomenių parado. Nuotrauka iš Berlyno per radio atsiųsta į Ameriką. (Acme telephoto)

mininkėms, visoms viešnioms ir svečiams.

E. C. Jurkštienė,
Reng. Kom. sekr.

Aplink mus

Šiandien šv. Mykolo diena. Savo artimų bendradarbių

Aukso Grūdėliai

Mūsų laikais žmogaus nukriksčionėjimas smarkiais šuo liais kyla ir plinta. Kokios gi priežastys priveda prie šio? Anksčiau buvo stengiamasi sudaryti lyg sistemą, kuri galėtų suprantamai išaiškinti žmogaus gyvenimą, bet viskas buvo veltui. O kas galėtų duoti tokią sistemą? Trumpas atsakymas — krikščionybė!

Jei nori, kad gyvenime tau sektųsi, turėk viltį, ištvermę ir drąsos savo sumanymą išpildyti.

Tas yra nieksas, kas, valdono galybę turėdamas, savo sidraugavau su dviem beu-pageidimams vergauja.

tarpe Mykolo turime gana daug.

Šį gražų vardą turi — J. M. prel. Mykolas L. Krūšas, kun. Mykolas Urbonavičius, kun. Mykolas Švarlys, kun. Mykolas Jodika.

Roselandiečiai sveikina mūsų dienrašio agentą Mykolą Misiūną, Mykolą Pavilonį ir kitus.

Brightonparkiečiai savo tarpe turi Mykolą Vertelką, biznierių, 4406 S. Talman ave., Mykolą Ežerski, 2649 W. 47 St., Mykolą Benziną ir Mykolą Maženį.

Westsaidiečiai sveikins savo populiarių biznierių Mykolą Jasnauską, 2259 W. Cermak Rd., Mykolą Surplį, 2042 W. Coulter St., Rūtos daržo muzikantą ir visus kitus Mykolus.

Marquette Park — biznierių Mykolas Narvydas, 2424 W. 69 St., biznierių Myko-

PALAIMINTO RAMONO LULL KASDIENINĖS MINTYS
Iš angliško vertė
Kun. Ant. M. Karužiškis

Rugsėjo 29 Diena

"O Mylimasai, aš buvau meile kankinamas, iki aš šaukiau Tu radaisi mano kankynė; ir tuomet meilė palengvino mano liūdesius, ir Tu kaip atlyginimas padidina mano meilę, o meilė padvigubino mano kankynes.

Gyvenimas nors trumpas, bet doras yra daug geresnis už ilgą, bet blogą.

Kiekviename darbe ir mintyje turi užsilaikyti, lyg kad šiandien turėtumei mirti.

URBA Gėlės Mylintiems, Vestuvėms, Baikiams, Laidotuviams, ir Puošimams.
GELININKAS
4180 ARCHER AVENUE
Phone LAFayette 5800

A. T. A.
PRANCISKA KARPIENE
(po pirmo vyro šūnikė, po tevis Jakubauskaitė, gyvena po num. 2057 W. Pierce St.)
Mirė rugs. 27, 1939, 3.45 v. poniet.
Gimus Lietuvoje Raseinių apskr., Skaudvilės par., Siurpiškės dvare.
Paliko didėlamė nullidime: 2 dukteris: Antanina Makštelienė, žentą Antaną, Kotriūną Karpas, ir Juliją Vianelę, žentą Dan, 3 sūnus: Stanislova Šimkų, marčią Veroniką Pranciškų Šimkų, marčią Marcelę, ir Vincentą Karpas, marčią Jessie, 8 anūkus ir daug kitų giminių.
Kūnas pašarvotas Mažeikos koplyčioje 3319 Lituania Avenue. Laidotuvės įvyks šeštadienį, rugsėjo 30 d. 13 koplyčioje 8:30 val. ryto bus atlydėta į Sv. Jurgio par. bažnyčią kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Sv. Kazimiero kapines.
Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus-ges ir pažįstamus-as dalyvauti šiose laidotuviuose.
Nullidė: Dukterys, Žentas, Sūnai, Marčios, Anūkai ir Gimnės.
Laidotuvių direktorius S. P. Mažeika tel. Yards 1138-9.

A. T. A.
JONAS BAGDONAS
Persikyrė su šiuo pasauliu rugsėjo 26 d., 9:45 val. vak., 1939 m., sulaukęs pusės amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Utenos apskr., Anykščių par., Kiskelių kaime.
Amerikoje išgynuo 27 met. Paliko didėlamė nullidime: 2 brolius — Daniel ir Matas, brolienes — Stanislovą ir Elzbietę, ir jų šeimynas ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų. Lietuvoje paliko 2 brolius ir seserį ir jų šeimyną. Priklausė prie Unity Klubo ir Keistuojo Pašėpos Klubo.
Kūnas pašarvotas 4605 So. Hermitage Ave. Laidotuvės įvyks šeštadienį, rugsėjo 30 d., 8 val. ryto iš koplyčios į Gimimo Panelės švč. par. bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Sv. Kazimiero kapines.
Visi a. a. Jono Bagdono gimines, draugai ir pažįstami esate nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuviuose ir suteikti jam paskutinįjį patarnavimą ir atsivėlimimą.
Nullidė Bekame: Broliai ir Brolienes ir kitos Gimnės.
Laidotuvių direktorius J. F. Eudeikis, tel. YARDS 1741.

SKOLINAM PINIGUS ANT 1-MŲ MŪRGIČIŲ
Kiekvienos ypatos padėti pinigai yra apdrausti iki \$5000.00 per Federal Savings and Loan Insurance Corp., po United States Government priežiūra.
Mokame Už Padėtus Pinigus **3 1/2%**
Ofiso val.: 9:00 val. ryto iki 5:00 vak. Pirmadieniais, Ketvirtadieniais ir Šeštadieniais iki 8:00 vak.
CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
JOHN PAKEL, Pres.
6816 S. Western Ave. Phone GRO. 0306

GARY, IND. LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI KELNER — PRUZIN
Geriausias Patarnavimas — Moteris patarnauja
Phone 9000 630 W. 15th Ave.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS John F. Eudeikis
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDŪJIMO ĮSTAIGA
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
Visi Telefonai YARDS 1741-1742
4605-07 So. Hermitage Ave.
4447 South Fairfield Avenue
Tel. LAFAYETTE 0727
DYKAI koplyčios visose Chicago dalyse
Klauskite mūsų Lietuvių radio programo Antradienio ir Šeštadienio vakarais, 6:30 valandą, iš WHIP stoties (1480 K.)
Franciejus P. BALTIMERAS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
NARIAI CHICAGOS, CICEROS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
DYKAI KOPLYČIOS VISOSE Miesto DALYSE
834 So. Western Ave. GROvehill 0142
1410 S. 49th Court CICero 2109
2314 West 23rd Place Phone CANal 2515
Skyrius 42-44 E. 108 St. Phone PULLman 1270
4348 So. California Ave. Phone LAFayette 3572
3319 Lituania Avenue Phone YARDS 1138-1139
3307 Lituania Ave. Phone YADds 4908
1646 West 46th Street Phone YARDS 0781-0782
4704 S. Western Ave. Tel. LAFayette 8024
3354 So. Halsted St. Telefonas YARDS 1419

Anthony B. Petkus

Lachawicz ir Sunai

J. Liulevicius

S. P. Mažeika

Antanas M. Phillips

I. J. Zolp

Albert V. Petkus

Anthony B. Petkus

Lachawicz ir Sunai

J. Liulevicius

S. P. Mažeika

Antanas M. Phillips

I. J. Zolp

Albert V. Petkus

Šv. Kryžiaus Parapijos Išvažiavimas Su Išlaimėjimais

SEKMADIENI, SPALIŲ-OCTOBER 1 d., 1939 m.
Justice Park, Archer ir Kean Avenue

Pradžia 11 val. ryto. Gera muzika šokiams. Įžanga veltui.

Kviečia visus - KLEBONAS ir PAR. KOMITETAS.

D. G. R. ŽINIOS

J. Pilipauskas

PAS PIRMAJĄ AMERIKOS LIETUVIŲ PRELATĄ

Kol jaunas, o broli, sėk pasėlio grūdą Ir dirvos neapleisk!

— Kudirka

Kaip dažnai pasitaiko gyvenime jaunųjų, kurie skaisčių saulės spindulių suvylioti ir gyvenimo gražių vylių pagauti pamiršta savo paskirtį, pasileidžia gyvenimo sukuriuosna ir dar nę neįpusėję savo kelio tyliai užgęsta. Jų laukia užmarštis ir nežinia. Tačiau yra ir tokių, kurie per sunkų vargą brisdami diena dienon žengia pirmyn, siekia užsibrėžto tikslo, kuris senose gyvenimo dienose neštų jiems palaimos ir džiaugsmo. Tai pilnutiniai žmonės atlikę savo pareigas ir galį drąsiai žvelgti į praeitį ir nerausdami karts nuo karto praskleisti savosios praeities knygą.

Turime ir mes, lietuviai, tokių darbščių asmenybių, kurios per sunkų darbą pasiekė savo tikslo ir atnešė naudos ne tik sau, bet ir plačiajai visuomenei. Viena jų yra ir Šv. Jurgio parapijos klebonas prelatas Mykolas L. Krušas.

Rugsėjo 28 d. 1879 metais, Zasio vieniemyj, Lietuvoj, Krušų šeimoj šventadieniška nuotaika. Gimė sūnus Mykolas-Leonas, kuriam Aukščiausiojo skirto iškelti šeimos vardą toli toli už vandenyno, J. A. Valstybėse.

Lyg ir žinodamas Aukščiausiojo paskirtį, jaunas Mykolas, vienturtis tėvų sūnelis, išvyksta į Ameriką. Tai buvo 1896 m.

Amerikoj pirmiausia patenka Baltimorėn, kur dienomis dirba, o naktimis lanko mokyklą. Po pusantų metų vyksta New Yorkan ir vėliau pasidėdė Petrą Krušą Waterbury, Conn. Ir čia dirba ir mokosi.

Waterbury artimai susiglyvena su kun. P. Siaurusaičiu, kurio patariamasis vyksta kolegijon į Detroit, Mich. Iš Detroito steja šv. Stanislovo kolegijon Chicagoje.

1903 metais Mykolas išvyksta į Cincinnati, Ohio, Mt. St. Mary's Seminarijon, kur mokosi penkeris metus. Atostogas daugiausia praleidžia šv. Jurgio parapijoj, Chicagoje.

Ir štai po sunkaus darbo penkis atslenka ir taip larktoji diena: birželio 13, 1908

m., Chicagoje, šv. Vardo katedroje, J. E. E. J. Quigley, tuolaikinis arkivyskupas įsveinėja Mykolą į kunigus. Prieš tai laiką šv. Jurgio bažnyčioj, kur beveik pusantų metų vikarauja.

Dar tebebudamas jaunas vikaras kun. Mykolas parolė aiškius organizatyvinius gabumus, suorganizudamas L. R. K. A. Sus-mo jaunamėčių skyrius.

1909 metais paskiriamas Waukegan, Ill. lietuvių parapijon klebonu. Tuo laiku Baltimoriejaus parapija buvo dar tik užuomazgoj ir paskendusi skolose. Naujasis klebonas tuojau griebiasi darbo. Čia kaip tik ir pasireiškė prelato Krušo stiprus vaikų auklėjimo ir mokslinimo palinkimas. Gal būt, todėl kad pats to mokslo turėjo pasiekti sunkiu keliu. Waukegane tuojau sutarko bažnyčią ir kleboniją ir tais pačiais metais suorganizuoja mokyklą. Po 3 metų išdygsta nauja mūro mokykla ir parkviečiamos seserys Kazimierietės.

Sutvarkius Waukegano parapiją vietos arkivyskupo paskiriamas Dievo Apvaizdos parapijon klebonu, kur pradeda naują bažnyčią ir sutvarko ir išaugina mokyklą (mokinių skaičių pakelia nuo 150 iki 800). Čia jo darbas dar pasunkėja, nes pridedama dar ir Chicago Heights parapijos administravimas.

Ir, pagaliau, 1918 metais arkivyskupas Mundelein paskiria dabartinį Prelatą klebonu į šv. Jurgio parapiją, kur jis tebeklebonauja iki šių dienų. Nuo tos dienos prelato Krušui gyvenimo kryželis dar labiau pasunkėjo. Didesnė parapija, apdegusi bažnyčia ir nepilnai sutvarkyta mokykla pareikalavo daug darbo, daug jėgų ir daug pasišventimo.

Be parapijos ir vietinės mokyklos prelatas Krušas nepamiršo ir platesnio katalikiškai lietuviško darbo. Jis vienas karščiausių šv. Kazimiero seserų vienuolyno rėmėjų, suorganizavo ir nuosirdžiai per 10 metų dirbo Labdarybės sąjungoj. Negalėjo jis neremti ir Lietuvos reikalų. Iš pat pradžių buvo nulus Tautos Fondo rėmėjas, kurin per porą metų pats mokėjo kas mėnesį po \$10.00. Daug dirbęs ir Lietuvos nepriklausomybės reikalais: važinėjo po seimus, sakė kalbas ir, pagaliau, buvo delegacijos į prez. Hardingą, kad pripažintų Lietuvos nepriklausomybę, nariu.

Ir spauda nepaėjo prelato Krušo nepastebėta. Šiandieji Draugas labai dėkingas Kun.

Prelatui už tą paramą, be kurios gal jis, prieš keletą metų, būtų turėjęs užgęsti.

Tačiau jaunimo auklėjimo darbas kun. Prelatui buvo ir tebėra arčiausia prie širdies. Todėl jis taip nuosirdžiai rėmė ir remia seseris Kazimierietes ir Pranciškietes ir TT. Marijonus, todėl jis taip daug darbo įdėjo ir įveda parapijinėse mokyklose.

To darbo pasėka: pirmoji Chicagoj lietuvių parapijinė high school yra šv. Jurgio parapijoj.

Šįmet joje dar tėra tik du skyriai su 29 mokiniais. Tačiau kas met bus pridedama po 1 skyrių, kol išaugs į pilną high school — komercinę ir akademinę, pilnai akredituotą.

Jo pastangomis įsteigta misionijos P. Amerikoj, kur šiomis dienomis, taip pat jo pa-

stangomis, seserys Pranciškietės pradės statyti mokyklai ir novicijatui namus.

Gerb. Prelatui parapijos darbe padeda kun. Gasiūnas, kun. Petrauskas ir laikinai kun. Gaučius. Be to, nemaža darbo įveda ir muz. Počius, kuris turi suorganizavęs bene vienintelį Amerikos lietuvių pradžios mokyklos orkestrą, kuris Chicagoj yra laimėjęs pirmąją vietą.

Šiandie kun. Prelatui ruošinama vardinės, kurias paminės bažnyčioj iškilmingomis mišiomis (asistoj kun. Katauskas, Gimimo Panelės Švė. ir kun. Vaikus, New Orleans, Luiss.). Per mišias gieda choras "Giesmė į šv. Mykolą" (Počiaus) ir "Salve Regina" — solo Gen. Giedraitienė.

Salėje mokyklos vaikučiai ruošia specialią programą: dainos, melodeklamacijos, sveikinimai ir tautiniai šokiai.

Rudeninis Piknikas

SEKMADIENI, SPALIŲ-OCT. 1 D., 1939 M.

VYTAUTO DARŽE

115-ta gatvė, arti Pulaski Road

— Rengia —

ŠVENTO JUOZAPO PARAPIJA

South Chicago, Illinois

PRADŽIA 11 VAL. RYTO

Pasinaudokite paskutine proga, vasarai baigiantis, pakvėpuoti tyraus oro, pavalgyti skanių valgių ir pasilinksinti pakol žiaurus oras neužklupo.

Kviečia,
KLEBONAS ir KOMITETA

Katalikiškas Laikraštis Yra Jūsų Geriausias Draugas. Kaip Toksai, "Draugas" Užsipelnija Jūsų Pilnos Paramos.

IMPORTANT!

medical tests reveal how thousands of WOMEN

HAVE BEEN ABLE TO GET NEW ENERGY

If you feel tired out, limp, listless, moody, depressed—if your nerves are constantly on edge and you're losing your boy friends to more attractive, peppy women—SNAP OUT OF IT! No man likes a dull, tired, cross woman—

which your body uses directly for energy to help build up more physical resistance and thus help calm jittery nerves, lessen female functional distress and give you joyful bubbling energy that is reflected throughout your whole being.

Nemokami Augusiems Kursai

Chicago Švietimo Bordas yra įsteigęs nemokamus augusiems vyrams ir moterims kursus Walsh School, 2015 So. Peoria St. Kursai esti antradieniais ir ketvirtadieniais. Valandos nuo 1 iki 2 popiet.

Smulkesnių informacijų mielai suteiks Miss Funk, kursų vedėja-mokytoja.

Pranešimai

Draugijos šv. Petronėlės susirinkimas įvyks sekm., spalio 1 d., 1 val. popiet, šv. Jurgio parap. svetainėj.

A. Laurinavich, rašt.

RHEUMATISM

RELIEVE PAIN IN FEW MINUTES. To relieve the torturing pain of Rheumatism, Neuritis, Neuralgia or Lumbago, in a few minutes, get the Doctor's formula NURITO. Dependable—no opiates, no narcotics. Does the work quickly—must relieve cruel pain, to your satisfaction in a few minutes or money back at Drugist's. Don't suffer. Use NURITO on this guarantee today.

THE BRIDGEPORT KNITTING MILLS

F. SELEMONAVICH SVETERIŲ KRAUTUVĖ ATDARA KAS DIENĄ — IR VAKARAIŠ IR SEKMADIENIAIS. Telefonas VICTORY 3496. 504 WEST 43RD STREET CHICAGO, ILL.

UTILITY LIQUOR DISTRIBUTORS

Incorporated. Tel. Prospect 0745-0746. Wholesale Only. 5931-33 So. Ashland Ave.

Pas mus galima gauti tikrai Lietuvišką Importuotą Valstybinę Degtinę. Mes ir Visi Mūsų Darbininkai esame Lietuviai. Pp. F. ir M. Dziūmidai, Savininkai.

TURTAS VIRŠ \$3,500,000.00
ATSARGOS KAPITALAS - \$250,000.00

Dabar mokam 3 1/2% už padėtus pinigus. Duodam paskolas ant namų 1 iki 20 m.

STANDARD FEDERAL SAVINGS

and LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

4192 ARCHER AVENUE SAVINGS FEDERALLY INSURED JUSTIN MACKIEWICH, Pres.

NAUJUSI IR GERIAUSI RAKANDAI

PIGIAUSIA KAINA — CASH ARBA LENGVAS ISMOKĖJIMAS Barskis Furniture House, Inc. "THE HOME OF FINE FURNITURE" SINCE 1904 1748-50 W. 47th St. Phone Yards 5069

Lietuvių Keistučio Klubo mėnesinis susirinkimas įvyks spalio 1 d., Hollywood svetainėj, 2417 W. 43rd St., 12 val. diena.

Helen Chapas, rašt.

Katalikai misijonieriai pirmieji J. A. Valstybėse ir kituose misijų kraštuose pradėjo auginti kviečių.

PILIETYBĖS PAMOKOS

pradės antradienį, Spalių-October 3 dieną, 7:30 valanda vakare ir bus laikomos kas antradienį.

vedėjas:

ADV. JOSEPH J. GRISH 4631 So. Ashland Ave. Telefonas: Yards 1001

Standard Club

Švelni Degtinė—100 Proof BOTTLED IN BOND Nėra Geresnės Degtinės už Tokią Kainą TIK \$1.00 PT. \$1.60 4-5 Kvortos... Reikalaukit SAVO APYLINKĖS TAVERNOJ 15c. DRINKSAS MUTUAL LIQUOR COMPANY Distributoriai 4707 S. HALSTED STREET Phone Boulevard 0014

Charles Yushis

CARPENTER — ir — CONTRACTOR 2223 West 23rd Pl. Atlieka visokius medžio darbus, didelius ir mažus, už prieinamą kainą. Pakala namus šingaliais. Deda stogus. Turi 35 metus patyrimo. Tel. CANal 7514 CHICAGO, ILL.

WEST SIDE HALL

Buv. Meldžiaus Svetainė Dabar renduojame šokiams, baliams ir bankietams R. S. GIRČIUS 2244 W. 23rd Pl. Tel. SEElly 9083

Listen to and Advertise over

PALANDECH'S YUGOSLAV RADIO Folk Songs and Music Tamburitzza Orchestra Station WVAE, Every Sunday 1 to 2 536 S. Clark St., Chicago — Har. 3006

Renduojame salę vestuvėms, susirinkimams, šokiams ir kitokiams parengimams. Naujai ir moderniškai įrengta. Maža nuoma. Dėl susirinkimų klubams duodame dykai. Kreipkitės.

SULLY'S SVETAINĖ 4400 So. Washtenaw Ave. Tel. LAFayette 5954 Jonas Zepaltas, savininkas

PASKOLOS ANT PIRMŲ MORGIIŲ

Duodamos nuo 1 iki 15 metų Lengvi išmokėjimai. Dėl platesnių informacijų kreipkitės pas Chas. Zekas, Secretary. GEDIMINAS BLDG. & LOAN ASSOCIATION 4425 South Fairfield Ave. Lafayette 8248

CLASSIFIED

PARDAVIMUI NAMAS 2 fletų mūrinis namas 6—6 kambariai. Karšto vandens šiluma. Bungalov stogas. Ažūlo aptalysmai. 14 metų senumo. Kaina \$5,500.00. 6736 So. Campbell Avenue.

PARDAVIMUI 2 AUKŠTŲ medinis namas. 1 krautuė—5 gyvenimui kambariai ir 6 kambarių fletas viršuje, arti Halsted gatvės ir Canalto Avenuo. Metinių pajamų \$396.00. Pilna kaina \$1,000. Edw. Chernauskas, 1900 Union Avenue. Tel. CANal 2183.

PRASOM ATSAUKTI Pateikau sėmininko Juozapo Karbauskio Girščiaus, kad gyvena New Yorko valstybėje. Klies iš Kaitlinėjų parapijos, Kuntilly kaimo. Turu svarbu reikalą. J. Počius, 4450 So. Hermitage Avenue, Chicago, Ill.

PARDAVIMUI

PRIVERSTAS PARDUOTI trumpu laiku už geriausia pasiūlymą du namus: 3502 West 60th Street ir 4501-4503 So. Hermitage Avenue. Smulkesnių informacijų kreipkitės į:

V. P. PIERZYNSKI, 4559 S. Paulina St., Yards 0145

PARDAVIMUI Tikras bargonas. Grovornė, delectesen ir namas, arti bažnyčios ir mokyklos. Biznis išdirbtas per daug metų. Kainą ir pardavimo prelažį išitirsite ant vietos. Savininkas: 1325 So. 50th Court, Cicero, Illinois.

PARDAVIMUI NAMAS Bisenlvas namas — storas ir fletas pagyvenimui: yra 2-karu garadžius. Parsiduoda pigiai. Dėl platesnių informacijų kreipkitės į: Chas. Zekas, 4425 So. Fairfield Avenue.

PARDAVIMUI NAMAS PARDUOSIU pigiai už cash, medin namą. Pečiais apšildomas, kieto medžio aptalysmai ir grindys. 2 6 kambarių fletai ir 1 4 kambarių fletas Geras investicijas. Matykite savininką po num. 6714 So. Green St

UNIVERSAL RESTAURANT

Vestuvim, Krikštynom ir Kitokiam Bankietams Suteiktiam Patarnavimas. Linkamas Patarnavimas Vietoms 750 W. 31st Street A. A. NORKUS, sav. Tel. Victory 9670

CRANE COAL COMPANY, 5332 So. Long Ave., Chicago - Tel. PORTsmouth 9022

POCAHONTAS Mine Run iš gelausių malny: daug dulkių šimta. Perkane 5 tonas ar daugiau, už toną \$7.40. PETROLEUM CARBON COKE, perkant 5 tonus ar daugiau, tonas... \$7.40. Sales Tax Eksta.